

KLIP

Br. 19/2009

O SEZONI

**OBRADA STRNIŠTA
(PRAŠENJE, UGARENJE, LJUŠTENJE)**

KWS-NAGRADNA IGRA

DANI POLJA

KWS

Sejemo budućnost
od 1856

Sadržaj

Uvodnik

O sezoni

Dani polja

Sistemi obrade zemljišta na oraničnim površinama

KWS - Agroservis

Lepine čarolije

Hibridi za setvu za 2009/10. godinu - kukuruz, suncokret i uljana repica

Impresum

KWS Seme YU d.o.o.
Antifašističke borbe 25/18
11070 Novi Beograd, telefon: 011/301 69 65

Producija i prepress: media.com, Beograd
Photo: Zoran Stojanović, KWS Seme YU
Štampa: MN štamparija, Beograd

Uvodnik

Poštovani proizvođači, još jedna proizvodna sezona je za nama. Berba kukuruza je pri kraju, okončava se proizvodni ciklus i ostalih ratarskih kultura, započeo je i novi, setvom uljane repice i setvom ozimih kultura koji nam sledi u narednim danima. Svetska ekonomска kriza prelila se na naše prostore i demantovala je optimiste kako se neće reflektovati na srpsku privredu. Efekti su se najpre osetili u smanjenoj tražnji i prometu roba što je rezultiralo i padom cena. Ovo se osetilo već pri žetvi strnina. Proizvođači su u najboljem slučaju ostali na "pozitivnoj nuli", a većina je proizvodnju ovih useva završila i sa gubitkom. Sve ovo je rezultiralo razmišljanjima o isplativosti setve strnina odnosno zamene strnina nekom od uljanih kultura. Naime, pokazalo se da je, zbog manjih ulaganja, proizvodnja suncokreta ili uljane repice daleko isplativija od proizvodnje strnih žita. Ovo se posebno odnosi na proizvodnju KWS hibrida Barolo i Beluga. Barolo se potvrdio kao najprinosniji i u sezoni za nama a Beluga, novi hibrid koji polako osvaja tržište sve više se potvrđuje. Prosečni prinosi od 3,5 do 4,5 tone, u zavisnosti od regionala, i pored niže otkupne cene, doneli su za ovu sezonu izuzetan prihod od ove uljarice. Kompanija KWS sa ponosom može da istakne da je od ove sezone i zvanično postala druga po prodaji u Evropi i da se u njenom portfoliju nalazi i najprodavaniji hibrid u Evropi – hibrid Ronaldinjo. Hibrid se proizvodi kod nas u Srbiji, što nas svrstava u red velikih izvoznika semenskog kukuruza. Hibrid

Kermess se na tržištu Srbije

S poštovanjem

Kumbarić

Suad Kumbarić, dipl. ing.
Country Manager KWS Seme Yu

pokazao kao najprinosniji i vodeći hibrid, koji donosi najveće prinose i prihode, a ujedno to je i glavni razlog zbog kog se proizvođači odlučuju da ga kupe i da ga proizvode. Posebno je potrebno istaći da se hibrid Kermess u proizvodnim uslovima pokazao kao rekorder. Naime na imanju Stari Tamiš, koje je već dugi niz godina referentno imanje, hibrid Kermess je dao sa površine od 46 ha prinos od 14 t/ha. Pored toga važno je istaći i to da je prosečan prinos KWS hibrida na ukupnim zasejanim površinama na ovom imanju veći od 11 t što je više od višegodišnjeg prinsosa. Pored hibrida Kermess koji se pokazao kao najbolji hibrid na tržištu, važno je pomenuti i hibrid KWS 3381 koji je pomerio granice među hibridima ranijih grupa zrenja. Sa prinosima u proizvodnim uslovima od prosečnih 11,8 t/ha, čak i u ovako sušnoj godini nameće se kao izbor hibrida za uslove visoko tehnološke proizvodnje. Kompanija KWS je posebno ponosna da se seme proizvedeno u Srbiji seje i u najproduktivnijim evropskim proizvodnim regionima Francuskoj, Italiji i Nemačkoj. Naime, seme proizvedeno u Srbiji, koje je odličnog kvaliteta izvozi se i prodaje na tržištu Evropske Unije. Ovo je dokaz kvaliteta postignutog u proizvodnji KWS hibrida u Srbiji. Mnogo je razloga zbog kojih bi mogli biti ponosni na ostvarene rezultate, ali ovom prilikom na prvo mesto bih istakao jedno, a to je razlog zbog kojeg se proizvođači opredeljuju za setvu KWS hibrida. Proizvođači su ponosni na prinose koje postižu! Sve to je pokazatelj da je sa setvom hibrida KWS prinos siguran.

Visoki prinosi i pored suše

Berba i kombajniranje kukuruza ovih dana se privode kraju.

Proizvođači sumiraju rezultate proizvodnje i kako bi neki rekli svode račune urađenog i neurađenog. Sezona za nama je pokazala da oni koji nisu eksperimentisali u proizvodnji i ove godine imaju prinose koji obezbeđuju prihod.

Sezona je počela relativno povoljno, blagim prolećem. U periodu setve zemljišta su uglavnom imala povoljne vodnovazdušne osobine i to je rezultiralo uspešnom setvom.

Ove godine do izražaja je došao kvalitet dorade semena kojoj kompanija KWS poklanja puno pažnje. Reči Bogdanke Ilbašić, dipl. ing. iz AD „Peščara”, Deliblato parcele posejane KWS hibridima bile su prepoznatljive u ataru.

Već početkom juna se videlo da postoji izuzetan potencijal za postizanje visokih prinosa. Nakon kiša koje su u junu pogodovalе razvoju useva, a pogotovo kukuruza, nastupila je suša. Oplodnja suncokreta i kukuruza obavljena je u uslovima bez stresnih elemenata, što je za posledicu imalo pravilno

završene klipove kod kukuruza i dobru oplodnjku kod suncokreta.

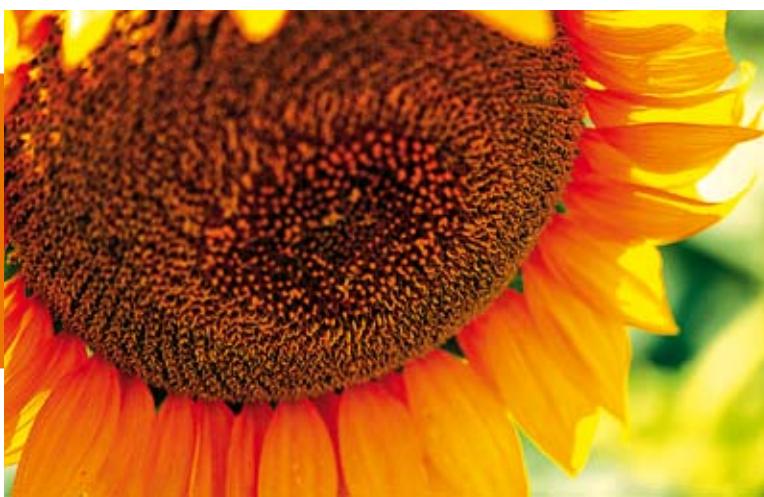
Žetva uljane repice, prvog useva koji se žanje u sezoni, pokazala je da ove godine zaista postoji potencijal za dobre prinose. Uljane repice kompanije KWS donele su prinose u intervalu od 3,5 do 4,5 t/ha, a zabeleženi su i ekstremni prinosi kao što je onaj koji je zabeležen u Požarevcu na parcelama Filip d.o.o. od 4,9 t/ha sa površine 14 ha.

Žetva suncokreta u avgustu potvrdila je uverenje proizvođača da je hibrid Barolo trenutno najprinosniji među suncokretima, ali i da nova generacija KWS suncokreta poput Beluge ima zaista sjajan potencijal za visoke prinose. Kada su počele berba i kombajniranje kukuruza u prvom trenutku postojala je blaga neverica kod proizvođača o postignutim prinosima. Prvi rezultati bili su nadprosečno visoki. A onda su počeli da se nižu rekordi, i to ne sa malih površina već na velikim proizvodnim parcelama.

Prinos od 13,9 t/ha hibrida Kermess na imanju Stari Tamiš, na parceli od 60 ha sigurno će dugo biti

spominjan, ali isto tako i prinos od 10,9 t/ha hibrida KWS 3381 u Banatskom Novom Selu.

Ove godine slobodno se može konstatovati da je hibrid Kermess dao najviše prinose i da je to trenutno najprinosniji hibrid u Srbiji. Pored toga kompanija KWS sa ponosom može da istakne i favorita u ranim grupama zrenja namenjenim za intenzivnu proizvodnju kukuruza hibrid KWS 3381 koji se bez razlike pokazao izuzetno. Ostvareni prinosi su premašili rekorde i primetan je ponos proizvođača sa onim što su postigli. Iako je situacija na tržištu po pitanju cene poljoprivrednih proizvoda teška, sa sigurnošću se može reći da su KWS hibrid uljane repice, suncokreta i kukuruza dali prinose koji su napravili razliku u prihodu i da su opravdali poverenje koje je ukazano...■

Dani polja

Centralni dani polja

U septembru već tradicionalno se održavaju Dani polja kompanije KWS. Ove godine zbog želje da što veći broj ljudi vidi oglede, održana su dva odvojena Dana polja. Prvi je održan 4. septembra, na oglednom polju Instituta Tamiš, pored Pančeva, na zanimljivo postavljenom ogledu, proizvođači iz Centralne Srbije i Južnog Banata su imali priliku da vide nove hibride suncokreta. Posebno interesovanje su izazvali hibridi suncokreta Beluga i Sweet, ali i novi hibridi koji su pod šiframa. Hibridi Sweet i Beluga superiorno se pokazuju u proizvodnji sa prinosima i preko 4 tone po hektaru, što je za godinu kao što je sezona za nama izuzetno.

predstavljati okosnicu ponude ove semenske kuće.

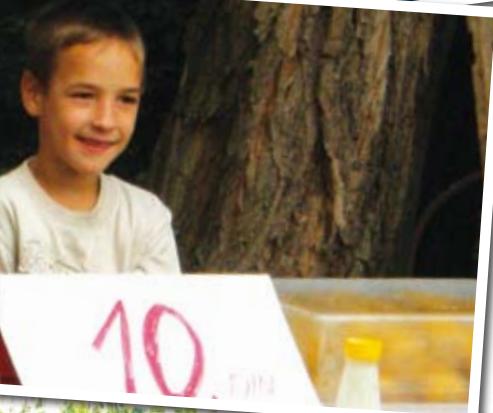

Mnogi proizvođači iskazali su zadovoljstvo što se u ponudi KWS-a pored hibrida Barolo, koji je najzastupljeniji hibrid suncokreta u našoj proizvodnji, nalaze još dva vrhunska suncokreta čija proizvodnja daje siguran, visok i isplativ prinos. Zadovoljstvo ovim hibridima ne kriju ni prerađivači, zbog visokog procenta ulja u semenu ovih hibrida. Na ogledu hibrida kukuruza izdvojila su se dva hibrida - Kermess i KWS 3381, visokim prinosima i stabilnošću na prvom mestu. Pored njih tu su i već široko prihvaćeni Luce, Kitty i Grecale. Kitty i Grecale nametnuli su se visokim prinosima u uslovima proizvodnje kukuruza koji se kombajnira. O hibridu Mikado nema potrebe previše govoriti. Dovoljno je bilo slušati pozitivna

iskustva onih koji su ga proizvodili za silažu. Visok prinos biomase, odlične tehnološke osobine, dobro čuvanje u silo trenčevima i činjenica da ga stoka rado jede neke su od osobina koje ističu proizvođači ovog hibrida. Na Danu polja u Čeneju proizvođači su takođe imali priliku da obiju ogledno polje na kome su, pored već poznatih prikazane sve nove selekcije koje se nalaze i u procesu

priznavanja. Zadovoljstvo je bilo videti koliko interesovanje su izazvali novi hibridi kompanije KWS i sa koliko pitanja i pažnje su se proizvođači obraćali stručnjacima KWS-a. Zanimljivo je i to što su sami proizvođači iskazivali zadovoljstvo i ponos svojim usevima. Tako je i proizvođač Aleksandar Kulpinac iz Kaća na Dan polja doneo košaru nasumično ubranih klipova sa svoje

njive, ponosan na njihovu veličinu i težinu i svima ispričao svoje iskustvo. Pozvao je Agroservis službu KWS-a da prisustvuju berbi i da zajedno izmere prinos za koji je on ubedjen da je novi rekord. Pored priče o selekcijama hibrida suncokreta, kukuruza i uljane repice Dani polja KWS su obilovali i druženjem i razmenom iskustava. Kako je bilo aktuelno evropsko prvenstvo u košarci, i mi smo na našim danima polja tražili najpreciznijeg košarkaša, koga su čekale vredne nagrade. A da ne prođe sve u nadmetanju u preciznosti pobrinuli su se proizvođači iz različitih krajeva koji su odmerili snage u nadvlačenju konopca. Neki od izvučenih posetilaca su imali priliku da okušaju sreću i na KWS-ovom točku sreće sa koga su se smeštile raznovrsne nagrade. Zajednički zaključak je da je sezona za nama pokazala potrebu za setvom što kvalitetnijih, visokorodnih hibrida, za optimizacijom ulaganja u proizvodnju i poštovanju svih agrotehničkih mera. KWS ima iskustvo upravo u takvoj proizvodnji, a o tome govori i moto kompanije: Sejemo budućnost od 1856.

Regionalni dani polja

Sredinom avgusta su otpočeli Dani polja širom naše zemlje. Donji Tavankut, Subotica, Banatsko Veliko Selo, Buđanovci, Ečka, Dublje, Kuzmin, Lalić samo su neka od mesta u kojima su proizvođači imali prilike da se susretnu sa prvim rezultatima i izgledom kako već odavno poznatih i priznatih KWS hibrida, ali i sa nekim novim hibridima koje očekujemo u našoj ponudi u godinama pred nama. Prisutne su ispred kompanije pozdravili menadžeri prodaje kao i stručna agroservis služba. Ovom prilikom bi se zahvalili svim domaćinima održanih Dana polja na izuzetnoj saradnji i podršci u organizaciji. Njih je veliki broj tako da ih ovom prilikom ne možemo sve pomenuti imenom i prezimenom, ali će se oni sami prepoznati.

Tradicionalni dani polja u Donjoj Mutnici kod Paraćina

Tradicionalno početkom oktobra u selu Donja Mutnica kod Paraćina na imanju Milića Petrovića već šestu godinu za redom održavaju se dani polja kukuruza, u prisustvu proizvođača iz ovog kraja, ali i gostiju iz Istočne i Južne Srbije.

Na ogledu domaćin iz godine u godinu postiže sve više prinose, uz primenu savremenih agrotehničkih rešenja koja uključuju i navodnjavanje.

Domaćin ističe da je ove godine setvu izvršio na rastojanju od 15 cm čime je ostvario gustinu od 90.000 biljaka u berbi. O rezultatima je bilo izlišno govoriti, sve se videlo, a prinos će reći najviše. Upitan za razlog zbog kog se opredeljuje za setvu KWS hibrida Kermess, domaćin je vrlo precizno definisao odgovor: Samo jedan je razlog za to - Prinos. U sledećem broju objavićemo postignut prinos iz Donje Mutnice. ■

Obrada strništa (prašenje, ugarenje, ljuštenje)

Posle žetve odnosno berbe ratar-
skih useva, do setve sledeće
kulture zemljишte je slobodno, i to je
vreme koje treba iskoristiti za pre-
duzimanje određenih zahvata u cilju
obrade zemljишta i njegove pripreme
za naredni usev.

Najčešći predusev za prolećne kul-
ture su ozime strnine, te je vreme
kada se počinje sa ovom operaci-
jom upravo leto, neposredno nakon
žetve. Posle zaoravanja strništa
može da se obavi letnje oranje, a
zatim i jesenje oranje. Zaoravanje
strništa je prva operacija u pripremi
oranice za naredni usev i od njenog
pravilnog izvođenja zavise i ostale
agrotehničke mere.

Očuvanje zemljишne vlage, provo-
ciranje nicanja i zatim suzbijanje
korovske flore i poboljšanja vodno
vazdušnih osobina zemljишta kao i
pospešivanje mineralizacije žetvenih
ostataka neki su od povoljnih pro-
cesa koji se podstiču ovom operaci-
jom. Najčešći je slučaj da je zemljишte
u vreme žetve dosta sabijeno i suvo
u orničnom sloju, dok u dubljim
zonama ima nešto više vlage. Pošto
je za većinu reona u našoj zemlji
karakteristična veća količina pada-
vina u junu mesecu u odnosu na

jun i avgust, zaoravanjem strništa
postojeća vlaga se konzervira do
momenta dubokog oranja koje se
obavlja u jesen. Ovo je vrlo važno
za pravilno izvođenje ove operacije.
Zaoravanjem strništa presecaju se
kapilarne pore u zemljишtu kojima
se voda iz dubljih slojeva penje ka
površini. Vlaga koja se na taj način

značajno zbog unošenja organske
materije u zemljишte. Pod uticajem
mikroorganizama organska materija
se razlaže i taj proces teče u dva
pravca: jedan deo žetvenih ostataka
se razlaže do vode, ugljen-dioksida,
amonijaka i mineralnih materija koje
će biti na raspolaganju za ishranu
sledećeg useva; drugi deo žetvenih

zadržava u zemljишtu utiče na klijanje i
nicanje korovskih biljaka, a pogoduje
i aktivnosti mikroorganizama i
zemljишne faune koje u tim uslovima
brže razlažu organske ostatke.
Vegetativni izdanci višegodišnjih
korova se podsecaju i delimično
zaoravaju, a delom ostaju na površini
gde izumiru usled sušenja.
Korovi koji niknu posle obrade
strništa se narednim oranjem
uništavaju te se na ovaj način sma-
njuje zakoravljenost parcele.
Zaoravanje strništa je posebno

ostataka se transformiše u humus
koji je značajna komponenta u
očuvanju povoljnih fizičkih, hemijskih i
vodno-vazdušnih svojstava zemljишta.
Zbog gore navedenih razloga treba
izbegavati paljenje strništa. Paljenjem
strništa na parcelama gde se ne
unosi stajnjak ili bilo koje drugo
organsko đubrivo, dolazi do poste-
pene degradacije zemljишta. Paljenjem
strništa uništava se i zemljишna fauna
o čijem značaju za proizvodnu
sposobnost zemljишta nije potrebno
govoriti. Sve to su razlozi zbog

kojih je i zakonodavac propisao izuzetno visoke kazne za ovu nedozvoljenu radnju.

Slama je jako siromašna azotom, tako da se njenim unošenjem razmnožavaju bakterije koje je razgrađuju, a koje potreban azot uzimaju iz zemljišta. To ponekad može izazvati "azotnu depresiju". Zbog toga je preporučljivo da se zajedno sa zaoravanjem biljnih ostataka doda i azotno đubrivo. Količina ne treba da pređe 40-50 kg azota/ha – da bi se izbegao gubitak zemljišnog azota. Pri ovoj operaciji treba upotrebiti NPK đubriva kojima je inače potrebno dosta vremena da u zemljištu pređu u biljkama pristupačne oblike. Đubrivo je znatno bolje upotrebiti pred zaoranje biljnih ostataka, mada može i pred setvu naredne kulture, kada se koriste amonijačni i nitratni oblici azotnih đubriva.

Važno je izvršiti zaoranje strnjista na vreme, a to znači neposredno nakon žetve strnina. Kašnjenjem od 10 dana sa izvođenjem ove operacije iz zemljišta se može izgubiti ispara-

vanjem i do 20 mm vlage. Manjak vlage na neobrađenom strnjisu dovodi do smanjenja kvaliteta rada oruđa pri kasnijoj obradi (povećavaju se vučni otpori zbog povećane zbijenosti zemljišta). Prema raznim rezultatima dobijenim u istraživanjima, sa jednim danom odlaganja vučni otpor se povećava za 14%, a nakon 6 dana zakašnjenja za 23%.

Takođe, kada se pristupi jesenjem oranju na zemljištu gde nije izvršeno zaoranje strnjista, vučni otpor se povećava do 40%. Na ovaj način se povećava i potrebna snaga traktora za oranje a time i utrošak goriva. Na neobrađenom strnjisu se bolje razmnožavaju korovi, preživljavaju biljne bolesti i štetočine i smanjuje se kvalitet setvenog ili dubokog oranja u jesen.

Za obradu strnjista potrebno je imati i odgovarajuća oruđa a sve u cilju kvalitetnog i ekonomičnog izvođenja operacije. Pored plugova za ovu operaciju koriste se i tanjirače i kultivatori. Kultivatori su najmanje pogodni za obradu strnjista jer samo rastresaju zemljište, koje

nakon toga ostaje neravno čime se samo podstiče isparavanje vlage iz zemljišta. Tanjirače su pogodnije za izvođenje ove operacije ali i one nisu dovoljno kvalitetno oruđe u smislu očuvanja vlage u zemljištu. Da bi se kvalitetno izvršilo zaoranje strnjista u našim uslovima je potrebna dubina rada od 12 do 15cm.

Nakon ove operacije poželjno je izvršiti tretman sa nekim od totalnih herbicida iz grupe glifosata u cilju suzbijanja višegodišnjih uskolistih i širokolistih korova, čije je nicanje isprovocirano ovom operacijom. Količina primene i utrošak vode zavise od proizvoda koji se upotrebljava i pre upotrebe obavezno je pročitati uputstvo za upotrebu i tamo navedene bezbednosne mere. ■

Siguran prinos prvi rezultati sezone 2009.

Najbolji način da se proveri rodnost hibrida je pogledati koliko vaga izmeri nakon berbe. Da nije Kermess bez razloga prvi po prinosu na svim ogledima ove godine, vidi se iz donje tabele. Ono što nas posebno raduje, su odlični prinosi i kod novih hibrida koji su od ove godine u prodaji. Ukupni rezultati za ovu sezonu će se znati uskoro, s obzirom da je već 50% ovogodišnjeg roda "skinuto" sa njiva.

INSTITUTI I IMANJA	HIBRID	POVRŠINA	PRINOS
PKB Beograd	Kermess	26 ha	12.090 kg/ha
Stari Tamiš (Almex), Pančevo	Kermess	46 ha	13.994 kg/ha
	Kermess	27 ha	13.807 kg/ha
	Grecalé	61 ha	12.591 kg/ha
AD Peščara, Deliblato	KWS 3381	65 ha	11.167 kg/ha
ZZ Milenijum (Dorel Caprđa), Banatsko Novo selo	KWS 3381	44 ha	10.885 kg/ha
AD Pokrok, Padina	Grecalé	90 ha	10.560 kg/ha
Potos, Crepaja	Kermess	65 ha	13.997 kg/ha
PD Ratkovo, Ratkovo	Kermess	50 ha	14.000 kg/ha
Carnex, Vrbas	Kermess	150 ha	11.270 kg/ha
PP Klas, Svetozar Miletić	Mikado	50 ha	52 t silaže

PROIZVOĐAČ	MESTO	HIBRID	PRINOS
Miroslav Lazić	Lalić	Kermess	13.400 kg/ha
Aleksić Đorđe	Ravno selo	Kermess	11.300 kg/ha
		Grecalé	11.000 kg/ha
		Mikado	10.200 kg/ha
Marko Ilić	Bački Breg	Luce	12.500 kg/ha
Saša Kulpinac	Kać	Kermess	13.300 kg/ha
Vlada Hrćan	Kisač	Klimt	12.200 kg/ha
		Klausen	10.200 kg/ha
Jaroslav Činčurak	Čelarevo	Kiwas	10.700 kg/ha
Gabrijel Sordan	Alibunar	Grecalé	13.000 kg/ha
Jovica Petrović	Buđanovci	Kermess	16.902 kg/ha

Iskustva proizvođača

Ilija Mačvanski, Buđanovci

Bavim se već dugo godina poljoprivrednom proizvodnjom. Imam oko 50 jutara zemlje, oko polovine sejem kukuruz; tako da, negde oko 4-5 ha sejem KWS-ove, najčešće Luce, koji mi se najviše sviđa. Ima jako dobre prinose. Srednje rani je kukuruz tako da možeš da ga skineš sa njive rano i da poseješ pšenicu posle na to. Tako da sam veoma zadovoljan.

Ima jako veliku specifičnu težinu, donosi velike prinose. Može da se seje često, do 22 cm u redu, tako da ima velike prinose i s njime sam najzadovoljniji. Ima veoma čvrstu stabljiku, klipovi nisu visoko, niski su tako da u slučaju vетра ne dolazi do poleganja. Dosta dugo drži zelenu masu, ali dosta brzo otpušta vlagu, čim se pojave prvi žuti listovi može da se bere. Ne koristim ga za silažu, koristim ga za ishranu stoke i za prodaju. Za stoku je prilično hranljiv. Sejem ih 6-7 godina, nadam se da će i dalje sejati KWS, video sam kod komšije Kermess i kako mi se sviđa, jer ima dosta više reda zma, samo je malo pozniji. Preporučio bih i drugim proizvođačima da ga seju jer dosta veći prirodnih donosi od mnogih hibrida i podnosi veću gustinu u samoj setvi. Klipovi su mu jednaki.

Radojko Tešić, Subotica

Posejano je oko 70 000 zrna hibrida Sweet na 28 ha, **postrno**. Razmak u redu je 70 cm, a međuredni razmak 20 cm. Nakon setve je izvršeno prskanje u kombinaciji Propovit 2,5 l/ha i Provetrin. Nakon toga sunčokret je veoma brzo nikao, veoma ujednačeno, veoma je dobro izgledao tako da smo nakon mesec dana uradili kultiviranje, međurednim kultivatorom. Nakon toga nisu obavljane nikakve operacije. Sunčokret je u veoma dobrom stanju, prvi put ga radimo ali smo veoma zadovoljni i obećava prirodnih 2 t/ha možda i jače ali sačekaćemo žetvu pa ćemo onda reći tačno. Prednost hibrida Sweet je u ujednačenom nicanju i brzom porastu.

Jovica Petrović, Buđanovci

Radim ogledno polje KWS hibrida. Mogu reći da sam jedva dočekao da radim ovo pošto sam ponosan na KWS kuću i njihove hibride. Na ovoj njivi kao predusev bila je dinja, prošle godine. Od đubriva sam bacao jeseñas 8:16:24, 200 kg po jutru; proletaš azotno đubrivo i 150 kg uree. Sejao sam 4 sorte Klausen, Klimt, Kermess i Grecale. Sve je sejano u razmaku od 24 cm u redu. Rezultate ćemo saznati kad budemo obrali, za sada dobro izgleda. Šest godina radim sa KWS kompanijom, uzimam njihove hibride, svake godine sam uvećavao te setvene jedinice i moje površine širio sa njima, nikada se ne opredelim za jednu sortu, uvek probam više. Mislim da od KWS hibrida za mene nema boljih. Prošle godine sam imao Grecale i Kermess, ne znam koji da izdvojam od njih. Kada je u pitanju KWS kompanija i njihovi hibridi, mogu slobodno da kažem da imaju tri osnovne karakteristike, a to su: 1. rodnost, 2. stabilnost, 3. hranljivost. A šta drugo može jedan poljoprivrednik da očekuje od toga, može samo da bude zahvalan toj kući što je proizvela takve hibride.

Ilija Mačvanski,
Buđanovci

Radojko Tešić,
Subotica

Jovica Petrović,
Buđanovci

KWS nagradna igra

U prethodnom broju Klipa ste Vi, dragi čitaoci, imali prilike da postanete potencijalni dobitnik hibrida uljane repice Triangle. I ovog puta je na našu adresu stigao veliki broj Vaših tačnih odgovora, ali ovog puta je najviše sreće imala Marija Major iz Rumenke. Za sve ostale, evo još jedne prilike da možda baš Vi postanete dobitnik neke od nagrada koje ćemo i ovog puta pripremiti za Vas.

Prebrojte tačan broj vidljivih zrna na klipu i postačete potencijalni dobitnik neke od nagrada koje KWS spremila za Vas!

— zrna

Isečeni narandžasti kvadrat sa upisanim brojem zrna na klipu pošaljite na adresu:

KWS Seme Yu d.o.o.
Antifašističke borbe 25/18
11070 Novi Beograd

KWS Agroservis

Javi svoj broj da budemo u kontaktu

A groservis kompanije KWS će i u ovoj sezoni proizvođače obaveštavati o aktuelnostima i merama koje treba da primene u proizvodnji. Servis će funkcionišati tako što će informacije o aktuelnostima biti distribuirane preko SMS servisa. Sve što proizvođači treba da urade da bi primili ove informacije je da poseduju mobilni telefon sa brojem u bilo kojoj mreži koja je aktivna na teritoriji Srbije, da se javi terenskoj službi KWS-a na telefone koji se nalaze na promotivnom materijalu

kompanije KWS i da zatraže da se njihov broj mobilnog telefona nađe među onima kojima se ove informacije šalju. Od početka ove sezone KWS će obaveštavati proizvođače i preko mreže lokalnih TV stanica. Desetominutne informacije o svim dešavanjima u poljoprivredi i na njivama, o vremenu i nevremenu, o novostima i nagradama, teškoćama i problemima u proizvodnji, gledaćete na svojim lokalnim televizijama. Svaka Vaša sugestija, pohvala ili problem će biti uzeti u obzir!

Lepšne čarolije

Puno sam veselih i vrednih ljudi upoznala od našeg prethodnog broja. Na Danima polja KWS širom Srbije, kod izuzetnih domaćina i njive su bile izuzetne. Puno komšiluka je došlo da pogleda useve i porazgovara se. A da razgovor ne bi bio praznog stomaka, pobrinule su se Domaćice (velikim slovom, jer to sve žene zaslužuju!). I tu sam onda mogla do mile volje da pričam o kuvanju, spremanju jela svakodnevnih ali i onih, „za specijalne prilike“. A bilo je i torti! Sa njihovim ukusom takmičio se za prvo mesto i njihov izgled - odabrani ukrasi.

Začinjena supa od kukuruza

Sastojci:

- 3 šolje kukuruza (svežeg, smrznutog ili konzervisanog)
- 1 kašika maslinovog ulja
- 1 glavica iseckanog crnog luka
- 2 čena belog luka, sitno seckana
- 1 kašika ljute tucane paprike
- 1 kašika soli
- ½ kašike biberna
- 6 šolja pilećeg bujona
- 1 crvena pečena paprika (oljuštena i očišćena od semena)
- 1 ½ šolja slatke pavlake

Priprema:

U šerpi srednje veličine propžiti luk na maslinovom ulju. Pržite 3-4 min dok luk ne postane providan, povremeno mešajući. Dodajte so, biber i 6 šolja pilećeg bujona, kuvajte dok ne proključa, zatim smanjite jačinu i kuvajte još 30 min uz povremeno mešanje.

Dok se supa krčka, ispecite crvenu papriku na grilu, oljuštite i očistite je od semena. Iseckanu papriku i ½ šolje pavlake miksujte u blenderu 1 minut i procedte. Sklonite supu sa šporetom i miksujte u blenderu 3 min. Procedite. Tako pročedenu supu vratite u šerpu, dodajte preostalu količinu slatke pavlake (1 šolja) i kuvajte na srednjoj vatri 15 minuta, povremeno mešajući. Sipajte u činije, ukrasite sa sosom od crvene paprike. Servirajte.

KWS torta od domaćice Horvat Šamu Erike

Potrebni sastojci za testo:

24 jaja, 24 kašike šećera, 24 kašike brašna, 1 prašak za pecivo, 4 kesice vanilin šećera, 4 supene kašike kakaoa

Potrebni sastojci za fil:

8 žumanaca, 4 margarina, 4 supene kašike šećera, 2 pudinga od vanile, 1 litra mleka, 4 supene kašike brašna, 60 gr šećera u prahu, džem od višanja, krupno mleveni orah.

Od potrebnih sastojaka ispeći testo u dubljem sudu. Za fil u litri mleka skuvati puding, brašno, 4 kašike šećera i 4 žumanaca, i kad se ohladi sjediniti sa prethodno zamešanom smešom šećera u prahu, margarina i 4 žumanaca.

Testo iseci na tanje listove, stavljati fil i džem od višanja, posipati mlevenim orahom. Tortu ukrasiti šlagom.

Zanimljivosti o Korijanderu

Biljka korijandera je visoka između 30 i 90 cm. U upotrebi su listovi i plodovi, koji imaju različitu aromu, te se nadopunjaju. Listovi podsjećaju na listove peršuna.

Korijander sadrži eterična ulja, proteine, šećer, vitamin C i delom organske kiseline. Eterično ulje se dobija destilacijom iz semena i čine ga 70% monoterpenole, 10% monoterpeni, ketoni, ester i kumarin.

U evropskoj kuhinji uglavnom se upotrebljava seme, dok su u južnoameričkoj i azijskoj kuhinji bitni listovi, koji se pripremaju kao zelje. Sveži listovi imaju snažnu aromu mošusa i limuna. Ukušom su jako gorki i koriste se za garniranje jela i kao dodatak umacima, salatama i siru. Sveže mleveni plodovi dodatak su pecivu, jelima od kupusa, mahunastom povrću i tikvi. Zreli osušeni plodovi daju aromatični ukus i upotrebljavaju se u pripremi mnogih jela, posebno pečenih, a jedan je od sastojaka curry praška, paste i začina za medenjake. Upotrebljava se i

za dopunjavanje piva, likera, kompota, marinada i božićnih kolača. Eterično ulje korijandera upotrebljava se u proizvodnji parfema. Ima i lekovita svojstva da budi apetit, poboljšava probavu i ublažava grčeve i želučane tegobe. Korijander je u današnje vreme poznat po tome što potpomaže izlučivanje u nervima i čelijama nagomilanu živu i otrove.

Hleb sa suncokretom

- 1 kg integralnog crnog brašna
- 100 gr sojinog brašna
- kašika margarina
- šolja očišćenog i prepečenog suncokretovog semena
- mali kvasac
- kašičica šećera
- kašičica soli

U toploj vodi rastopite šećer i kvasac i ostavite da uskisne. U brašno dodajte istopljen margarin, so, i uskisao kvasac, pa umesite testo dodajući po potrebi mlake vode.

Začinjene kukuruzne krofne (kroketi)

Sastojci za preliv:

- ¾ jabukovog sirća
- ½ šolje šećera
- 1 ½ kašike ljute tucane paprika
- 1 ½ kašike soli
- 1 veći čenj belog luka

koriandera

- ½ kašičice kima
- 1 jaje blago ulupano
- 1 kašičica limunovog soka
- ½ šolje vode
- 2 šolje kukuruznog zrna

Sastojci za kroekte:

- 1 šolja brašna
- ¼ kašičice praška za pecivo
- ½ kašičice soli
- 1 kašičica

- 4 veća mlada luka sitno iseckana
- ¼ šolje seckanog peršuna
- ulje

Preliv:

Sipajte sastojke u šerpu i kuvajte na vatri srednje jačine, mešajući varjačom dok se šećer ne istopi. Pojačajte vatru i pustite da ključa 5-10 min dok smesa ne postane slična sirupu. Sklonite sa vatre i ostavite da se ohladi. Preliv će se zgušnjavati kako se bude hladio. Ako postane suviše gust, možete dodati malo vode.

Kroketi:

Pomešajte brašno, prašak za pecivo, so, koriander i kumin u činiju. Dodajte jaje, sok od limuna i vodu. Mešajte sa varjačom dok ne dobijete ujednačenu smešu, zatim dodajte kukuruz, luk i peršun. Mešajte dok se sastojci ne sjedine.

Zagrejte tiganj na srednje jakoj vatri, dodajte ulja da dobro pokrije dno tiganja. Kada je ulje vrelo, stavite otprilike 2 kašičice smese u tiganj i formirajte krokte. Pržite 2-3 min sa obe strane. Izvadite pečene krokte na tanjur obložen papirnim ubrusima kako bi upili višak masnoće.

Servirajte sa prelivom.

Treba da dobijete glatko testo koje se ne lepi za ruke. Dobro izradite testo pa ga ostavite na topлом 60 minuta da bi narasio. Premesite ga postepeno dodajući suncokret.

Oblikujte dva hleba, stavite ih u podmazane plehove i ostavite da narastaju još pola sata. Hlebove pecite 60 minuta u rerni zagrejanoj na 220 stepeni, a nakon pola sata smanjite temperaturu rerne na 200 stepeni.

KWS HIBRIDI I SORTE ZA 2009/10. GODINU

KWS 3381 FAO 300

Komercijalni hibrid
Klip srednje veličine
Dobar prinos zrna
Brzo otpušta vlagu, pogodan za kombajniranje
Visok sadržaj proteina u zrnu (9,56%)
Visok sadržaj antocijana
Nema osipanja zrna prilikom berbe i skladištenja

KITTY FAO 400

Komercijalni hibrid
Visokog stabla, srednje veličine klipa
Dobar prinos silaže i zrna
Brzo otpušta vlagu, pogodan za kombajniranje
Stabilne vegetacije
Nema osipanja zrna prilikom berbe i skladištenja

KIWAS FAO 400

Komercijalni hibrid
Srednje visoko stablo sa duboko usadenim zrnom
Visoki prinosi kvalitetnog zrna
Nema osipanja zrna prilikom berbe i skladištenja
Pogodan za kombajniranje

LUCE FAO 500

Izuzetan rani porast
Srednje visokog stabla, listovi dugo ostaju zeleni
Rekordni prinosi zrna izuzetnog kvaliteta
Otporan na poleganje, adaptibilan i stabilan
Izuzetna tolerancija na sušu
Nema osipanja zrna prilikom berbe i skladištenja

MIKADO FAO 500

Rekordni prinosi kvalitetnog zrna i siraže
Dugačak klip, visoko i čvrsto stablo
Velika lisna površina, listovi dugo ostaju zeleni
Visok sadržaj proteina u zrnu (9,0%)
Težina 1000 zrna 390-400 g
Nema osipanja zrna prilikom berbe i skladištenja

KERMESS FAO 600

Profitno potencijalan hibrid
Robustno i visoko stablo, velika lisna površina
Izrazito dug klip, sa preko 1000 zrna
Kompaktan klip sa 18-22 redova zrna
Visok prinos kvalitetnog zrna sa visokim
sadržajem proteina (9,42%)
Nema osipanja zrna prilikom berbe i skladištenja

KLAUSEN FAO 600

Visoko i čvrsto stablo
Dugačak i konzistentan klip
Visok sadržaj antocijana u zrnu
Visok prinos kvalitetnog zrna sa visokim
sadržajem proteina
Nema osipanja zrna prilikom berbe i skladištenja

KLIMT FAO 600

Robustno i visoko stablo
Atraktivna bijika širokih uspravnih listova
Dugačak klip
Konzistentan klip sa 18-20 redova zrna
Visok prinos kvalitetnog zrna sa visokim
sadržajem proteina (9,35%)
Nema osipanja zrna prilikom berbe i skladištenja

GRECALE FAO 700

Robustno i visoko stablo
Velika lisna površina
Atraktivna bijika dugačkog klipa
Otporan na poleganje
Visok prinos kvalitetnog zrna i silaže
Nema osipanja zrna prilikom berbe i skladištenja

BAROLO RO

Srednjerasni uljni hibrid
Stabilni prinosi preko 4t/ha
Srednje visoka, čvrsta jaka stabljika
Glava napola savijena na dole
Visok prinos i u kišnim godinama
Izuzetna otpornost i tolerantnost prema bolestima
Otporan na Volovod

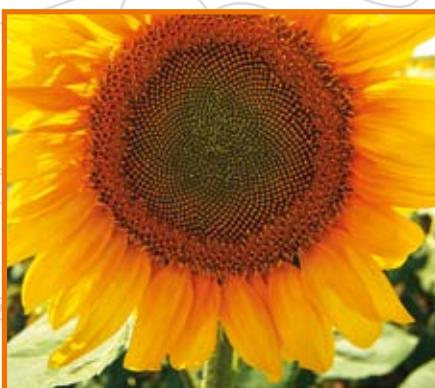
BAROLO RM

Standard u komisiji za priznavanje sorti
Srednjerasni uljni hibrid
Srednje visoka, čvrsta jaka stabljika
Stabilni prinosi preko 4 t/ha
Visok prinos i u kišnim godinama
Izuzetna otpornost i tolerantnost prema bolestima
Otporan na četiri soja Plasmopara spp.

BELUGA

Srednjerasni uljni hibrid
Stabilni prinosi preko 4t/ha
Srednje visoka, čvrsta jaka stabljika
Glava napola savijena na dole
Visok prinos i u kišnim godinama
Izuzetna otpornost i tolerantnost prema bolestima

SWEET

Rani uljni hibrid
Izuzetno razvijen korenov sistem
Čvrsto stablo, srednje visine
Zrna gusto zbijena u cvasti sa izuzetno brzim
otpustanjem vlage
Visoki prinosi i u kišnim godinama

TRIANGLE

Srednjerasni hibrid
Standard u komisiji za priznavanje hibrida
Izuzetna tolerantnost na niske temperature
Stabilni i visoki prinosi
Visok sadržaj ulja

Prinos je siguran!

www.kws.rs

KWS Seme Yu d.o.o., Antifašističke borbe 25/18, 11070 Novi Beograd, Tel: 011 301 69 65, 011 301 69 66, Fax: 011 311 08 80

Sejemo budućnost
od 1856